

Česká školní inspekce

Liberecký inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Mateřská škola Cvikov, Jiráskova 88/I

Jiráskova 88/I, 471 54 Cvikov

Identifikátor školy: 600 074 021

Termín konání inspekce: 8. až 10. března 2004

Č.j.:	h4-1162/04-1076
Signatura:	kh1ax124

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- personálních podmínek výchovně-vzdělávací činnosti práce mateřské školy vzhledem k realizovanému vzdělávacímu programu
- materiálně-technických podmínek výchovně-vzdělávací činnosti práce mateřské školy vzhledem k realizovanému vzdělávacímu programu
- průběhu a výsledků výchovně-vzdělávací práce v mateřské škole

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Mateřská škola Cvikov, Jiráskova 88/I, 471 54 Cvikov byla zřízena usnesením Zastupitelstva města Cvikov, náměstí Osvození 63/I, 471 54 Cvikov s účinností od 1. ledna 2003 jako příspěvková organizace. Podle rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení organizace sdružuje mateřskou školu s kapacitou 103 dětí a školní jídelnu s kapacitou 120 jídel, která zajišťuje stravování dětí a všech zaměstnanců. Provoz mateřské školy je od 6:30 do 16:00 hodin. Ve školním roce 2003/2004 bylo k docházce do čtyř tříd přihlášeno 96 dětí ve věku od 2,5 do 7 let.

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Ředitelka a sedm učitelek jsou odborně a pedagogicky způsobilé, mají dlouholetou praxi. Ředitelka a jedna z učitelek absolvovaly studium speciální pedagogiky (UK Praha a TU Liberec), ředitelka pokračuje bakalářským studiem (TU Liberec). Další z učitelek získala Zertifikat Deutsch. Znalost německého jazyka využívá k seznamování dětí s němčinou.

Organizace provozu je zažitá, je dána organizačním řádem, vnitřními řády pro pedagogické i provozní pracovníky, vnitřním řádem školy pro rodiče, režimem dne, pracovními náplněmi všech pracovníků a rozpisem služeb učitelek.

Předávání informací je funkční. Převažuje neformální osobní jednání mezi pracovníky. Dále jsou využívány pravidelné pedagogické a provozní porady. Písemné materiály jsou k dispozici na nástěnkách ve třídách a v šatně zaměstnanců.

Při vedení pracovníků se projevuje výrazná osobnost ředitelky především v odborných znalostech i v řízení organizace. Součástí ročního plánu ředitelky je i oblast kontrolní a hospitační činnosti. Kontrola plnění pracovních povinností i orientační vstupy do výchovně-vzdělávací činnosti jsou časté, ředitelka má interní záznamy, případné nedostatky řeší ihned. Předložené zápisy z hospitací ze školního roku 2003/2004 měly stanovené cíle, v závěrech se však neprojevily. Úroveň výchovně-vzdělávacího procesu podstatně ovlivňují vzájemné konzultace a diskuze učitelek spolupracujících ve třídě. Všechny učitelky navštěvují vzdělávací akce Pedagogického centra v Liberci. V letošním školním roce dle záznamů ředitelky absolvovaly šest seminářů. Dvě učitelky a ředitelka věnují dalšímu sebevzdělávání (speciální pedagogika, německý jazyk a keramika) i volné dny. Náklady si hradí samy. Starší odborná literatura je částečně doplněna novými publikacemi, učitelky je využívají k samostudiu. V zápisech z porad za školní rok 2003/2004 se projednávané body vztahovaly především k organizačním otázkám, problematika výchovně-vzdělávací práce nebyla zaznamenána.

Ředitelkou zpracovaná kritéria pro hodnocení všech pracovníků školy byla projednána na poradě a jsou jim známa.

Personální podmínky byly hodnoceny jako velmi dobré.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Mateřská škola se nachází ve středu města. V původní budově jsou po přístavbách a úpravách čtyři třídy. Každá má vlastní hygienické zařízení. Ve staré budově jsou dvě menší třídy se samostatnými ložnicemi v upravených půdních prostorách. Novější budova má třídy prostornější, k odpolednímu odpočinku lehátka rozkládají. Přístavby způsobily méně přehledné vnitřní uspořádání budov s mnoha chodbičkami. Zastřešením otevřené terasy, která původně obě budovy spojovala, vznikla velká tělocvična s dostatkem náradí a náčiní pro pohybové činnosti dětí. Zahrada je prostorná, přirozeně zastíněná vzrostlými stromy. Její kovové vybavení neodpovídá současným trendům na zařizování školních zahrad. Pro činnosti dětí není příliš podnětné.

Nábytek je značně opotřebovaný, ne vždy funkční (zásuvky, dvířka atd.). Dětské stolky a židličky mají stejnou velikost, nerespektují různý vzrůst dětí. V jedné třídě jsou nové dětské stolky. Doplněny byly koutky pro námětové hry. Hračky a pomůcky jsou v dostatečném množství i výběru. Ukládání do uzavřených skříněk však děti v jejich užívání částečně omezuje. Pro vzdělávací činnost jsou ve škole čtyři klavíry, čtyři kazetové přehrávače, elektrofonické varhany, fotoaparát, kytara, zobcové flétny, kopírka a dva počítače s tiskárnou.

Ředitelka sleduje možnosti zlepšování materiálně-technického zázemí. Částečně připravený je půdní prostor nové budovy, kde by měly vzniknout další lehárny. Realizace záměrů závisí na finanční situaci zřizovatele.

Materiálně-technické podmínky byly hodnoceny jako dobré.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY

Realizace výchovně-vzdělávacího programu

Školní program vychází z Rámcového programu pro předškolní vzdělávání č.j.: 14 132/01-22. Obsahuje rámcové cíle činnosti školy, podmínky a formy vzdělávání i časovou strukturu plánování. Ředitelkou je pečlivě zpracován, v některých částech je dosud málo konkrétní. Měsíční témata uvedená ve školním programu jsou východiskem třídních programů. V nich jsou zpravidla týdenní náměty rozvedeny do konkrétních činností. Učitelky se snaží realizovat to, co si naplánovaly, méně reagují na aktuální situace. Hodnocení své denní práce a jejího přínosu pro děti provádějí zatím nahodile a nesystémově. Práce učitelek s dětmi s odklady školní docházky je pravidelně zaznamenávána v individuálních plánech. Při jejich zpracování vycházejí z vlastní diagnostiky. Zprávy z vyšetření dětí v pedagogicko-psychologické poradně neuvádějí žádná doporučení pro změnu zjištěného stavu.

Cíle vymezené ve vzdělávacím programu školy odpovídají obecným cílům předškolního vzdělávání.

Povinná dokumentace je vedena přehledně a pečlivě. Naplňování stanovených cílů bylo možno sledovat v zápisech přehledů výchovné práce.

Vedená povinná dokumentace průkazně zachycuje průběh vzdělání a výchovy.

Sledování plnění stanovených záměrů je deklarováno ve školním vzdělávacím programu. V praxi spočívá v zaznamenání data realizace. Částečně jsou v další práci využívány poznatky z kontrolní a hospitační činnosti ředitelky.

Kontrolní činnost je účinná jen částečně.

Organizace dne je tradiční. V programu školy je stanoveno střídání spontánních a řízených činností, zohledňování individuálních potřeb a možností dětí. V době inspekce byl čas na ranní hru krátký, zejména pro děti přicházející do mateřské školy později. Střídání i souběh spontánních a nepřímo řízených činností byl pozorován v době před svačinou. Způsob organizace svačiny zcela přerušil průběh dopoledního programu. Ve všech třídách byly po svačině zařazeny frontálně řízené činnosti. Podíl řízených a spontánních činností se odlišoval v jednotlivých třídách. Nejmladší děti dávaly přednost aktivitám s učitelkou. V této třídě jsou kromě dvouletých zařazeny i děti s nepravidelnou docházkou. Pro děti i učitelku to přináší nepřiměřenou zátěž a mnoho problémových situací.

K výměně informací mezi školou a rodiči slouží nejčastěji osobní jednání při denním předávání dětí. Využívány jsou dále nástěnky, informační tabule, schůzky a akce školy pro rodiče.

Organizace výchovně-vzdělávací práce odpovídala specifickým cílům předškolního vzdělávání.

Průběh a výsledky výchovně-vzdělávací práce

Hospitovány byly volné hry, pracovní, výtvarné, pohybové a integrované činnosti ve čtyřech třídách u čtyř učitelek.

OPZ pedagogických pracovníků

Ve výchovně-vzdělávací práci se uplatnila kvalifikovanost učitelek, jejich zájmy a znalosti i odborné vzdělání v oblasti speciální pedagogiky (přístup k dětem, individuální práce s dětmi s odkladem školní docházky, logopedická péče).

Spontánní činnosti

Uspořádání prostoru tříd a heren, množství i výběr hraček, pomůcek a materiálů vytvářely dobré podmínky pro činnost dětí. Rozhodující pro jejich aktivní uplatnění a emoční prožitek však byly postoje a způsob jednání učitelek. Jejich vstřícnost a spoluúčast vytvořily pracovní ovzduší podporující manipulaci, experimentování, poznávání možností materiálů, dodržování pravidel her, rozvíjení paměti, fantazie, jemné motoriky i samostatného vyjadřování. Atmosféra byla živá a radostná, s častou vzájemnou komunikací a spoluprací i nejmladších dětí. Konkrétní pochvala děti podněcovala k většímu úsilí. V jednom případě se nejistota a nervozita učitelky projevily v přemíře pokynů.

Bezprostřední příprava se projevila především nabídkou aktivit i pohotovým využíváním vzniklých situací k opakování, procvičování a zpřesňování znalostí a dovedností dětí. Možnosti jejich seberealizace byly v ranních hrách částečně časově omezeny. Hry zařazené později v průběhu dopoledne (nejmladší děti) se bohatě rozvíjely. Přímá účast učitelek a využívání i neverbálního povzbuzování posilovaly sebejistotu dětí, uplatnění jejich individuálních potřeb a možností. Děti ve značné míře vyhledávaly spoluúčast učitelek, obracely se na ně s důvěrou.

Spontánní činnosti byly hodnoceny jako velmi dobré.

Řízené činnosti

Propojení s reálným prostředím a možnosti dětí uplatnit své zážitky a zkušenosti se výrazně projevilo v práci jedné třídy. Další téma (ve dvou třídách) dávalo dětem využití přímé zkušenosti jen částečně. K úvodní i průběžné motivaci byly uplatněny obrázky, říkadla, písničky i pohybové činnosti. Při hodnocení dětí učitelky zohledňovaly jejich možnosti. Oceněním práce a snahy se snažily posilovat jejich sebejistotu a prožitek z úspěchu.

Při plánování využívaly učitelky daná témata, i když neodpovídala aktuální situaci. Bezprostřední příprava byla pečlivá, s připravenými motivujícími pomůckami. Přemíra zařazených aktivit neodpovídala vždy možnostem dětí, způsobovala jejich únavu. Velmi rozdílná náročnost pohybových aktivit jednotlivých družstev v lekci tělesné výchovy vedla k menší účinnosti cvičení. Ve dnech inspekce měly děti možnost volit si z více nabídek v době ranních her, po svačině probíhaly ve všech třídách činnosti frontálně. Střídání různých metod děti průběžně motivovalo a aktivizovalo. Zvláště ve třídě nejmladších dětí se učitelce dařilo emotivním vystupováním, empatií, využíváním her i vhodnými otázkami děti zaujmout, aktivně se projevit a úspěšně se uplatnit. Vzhledem k jejich malému počtu byly i frontálně vedené činnosti velmi efektivní. Učitelky vytvářely mnoho příležitostí ke slovním projevům dětí, naslouchaly jim a vhodnými otázkami jejich řeč rozvíjely. Pouze v jednom případě převažoval verbální projev učitelky. Akceptující přístup učitelky vytvářel bezprostřední pracovní atmosféru, podporoval sebedůvěru a samostatnost dětí.

Řízené činnosti byly celkově hodnoceny jako velmi dobré.

Průběhové výsledky výchovně-vzdělávací činnosti

- Pohybové dovednosti dětí byly velmi dobré. Bylo vytvořeno mnoho možností k rozvíjení jemné motoriky.
- Sebeobslužné dovednosti odpovídaly věku dětí, jsou průběžně rozvíjeny a upevňovány.
- Děti jsou vedeny k užívání zdvořilostních formulací, k dobrým vzájemným vztahům. Vzájemná komunikace mezi dětmi byla častá. K učitelkám se děti chovaly s důvěrou.
- Děti hovořily bez zábran, dokázaly dobře formulovat své poznatky. U mnoha z nich nebyla upevněna správná výslovnost.
- Děti projevily přiměřené sebevědomí a samostatnost. Část nejmladších dětí je ve větší míře závislá na učitelce.
- Děti měly mnoho poznatků o okolním světě.
- Ve výtvarných a dramatických činnostech se projevila velká fantazie a tvořivost dětí.

Celkově byla vzdělávací činnost školy hodnocena jako velmi dobrá.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Název školy ve zřizovací listině odpovídá názvu školy v rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení.

Zájemcům škola nabízí seznamování s německým jazykem, práci s keramikou, činnost literárního a pěveckého kroužku. Všechny činnosti vedou učitelky v rámci běžné činnosti školy. Každoročně je také zařazován plavecký výcvik.

Obohacením života školy jsou návštěvy knihovny, divadelní představení, slavnosti v mateřské škole, výlety, sportovní akce, koncert žáků základní umělecké školy pro děti, účast na výstavách a soutěžích i návštěvy základní školy a školní družiny.

Děti se také účastní života města vystupováním při vítání občánků a oslavách pro starší občany. Pravidelně navštěvují důchodce v pečovatelském domě s drobnými dárky a připraveným vystoupením. Veřejnosti se prezentují koncerty pěveckého sboru a výstavami výtvarných prací.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Zřizovací listina č.j.: 2269 ze dne 26. září 2003 vydaná Městem Cvikov
2. Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení č.j.: OŠM-117/03-RZS ze dne 25. listopadu 2003 vydané Krajským úřadem Libereckého kraje
3. Výkaz o mateřské škole Škol(MŠMT) V 1-01 k 30. září 2003
4. Jmenování ředitelky jako statutárního zástupce příspěvkové organizace č.j.: S/55/03 ze dne 1. ledna 2003
5. Doklady o vzdělání pracovníků s osobními čísly 869, 892, 985, 1207, 3898, 4872, 7008 a 11517
6. Přehledy docházky dětí za měsíce září 2003, únor a březen 2004, evidenční listy všech dětí přijatých k docházce ve školním roce 2003/2004, přehledy výchovné práce všech tříd na školní rok 2003/2004
7. Přihlášky dětí k docházce do mateřské školy a kopie rozhodnutí o jejich přijetí ve školním roce 2003/2004
8. Školní vzdělávací program schválený 3. září 2003
9. Výroční zpráva o činnosti mateřské školy ve školním roce 2002/2003
10. Roční plán ředitelky školy na školní rok 2003/2004 s přílohami
11. Hospitační záznamy z 11. listopadu 2003 a 19. února 2004 - os. č. 4872, z 10. listopadu 2003 - os. č. 985, 12. listopadu 2003 - os. č. 7008, 19. ledna 2004 - os. č. 3898 a 5. února 2004 - os. č. 869
12. Zápisy z porad ze dne 3. září, 5. listopadu a 8. prosince 2003 a 2. ledna 2004
13. Kritéria pro hodnocení a odměňování zaměstnanců platná od 1. září 2003
14. Organizační řád z 2. ledna 2004, Vnitřní organizační řády pro pedagogické i provozní pracovníky platné od 2. ledna 2004, Vnitřní řád školy pro rodiče platný od 2. ledna 2004 a Denní režim činnosti školy na školní rok 2003/2004
15. Rozhodnutí ředitele základní školy ve Cvikově o odkladu školní docházky ve školním roce 2003/2004 pro sedm dětí
16. Individuální plány pro děti s odklady školní docházky ve školním roce 2003/2004

ZÁVĚR

Všechny učitelky jsou odborně a pedagogicky způsobilé. Začínají pracovat s Rámcovým programem, poznávají nutnost pravidelného vyhodnocování vlastní práce a využívání získaných poznatků. Současné trendy v předškolní výchově jsou jim známy, ne všechny je pochopily ve všech souvislostech.

Materiálně-technické podmínky jsou na průměrné úrovni. Méně vyhovující je nábytek, ředitelka se zaměřuje na jeho postupnou obnovu. Velkým pozitivem je upravená tělocvična. Učitelky byly na práci dobře připravené. Řízené činnosti mírně převažovaly nad činnostmi spontánními. Ve dvou třídách jejich střídání a prolínání umožnily respektovat individuální zvláštnosti a potřeby dětí. Vstřícný postoj učitelek vytvářel ve škole pozitivní klima výchovně-vzdělávacího procesu.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Složení týmu	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Věra Jirkalová	v. r.
Členové týmu	Jana Čermáková	
	Miroslava Luňáčková	

V Liberci dne 25. března 2004

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 30. března 2004

Razítko

Ředitelka školy, nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení	Podpis
Ředitelka školy Eva Bobeláková	v. r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. Masarykova 28, 460 01 Liberec. Připomínky k obsahu inspekční zprávy se stávají její součástí.

Hodnotící stupnice:

Stupeň
Vynikající
Velmi dobrý
Dobrý
Vyhovující
Nevyhovující

Připomínky ředitelky školy

Datum	Č.j.: jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány.

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo č.j.: jednacího protokolu ČŠI
Krajský úřad – odbor školství	13. dubna 2004	h4-1162/04-1076
Zřizovatel	13. dubna 2004	h4-1162/04-1076